

Sturkö – av Torborg Woxenius

Sturkö är den största av öarna som omger Karlskrona. Ön har varit bebodd under mycket lång tid. Den norra delen av ön skiljer sig mycket från den södra vad gäller bördighet och natur. På norra delen finns betade hagar, åkermarker, lundvegetation och artrika havsstrandängar. Södra Sturkö består till största delen av magra, artfattiga hedmarker och hållmarker.

Rya mad

I nordvästra hörnet av viken Rya mad finns en liten artrik äng, som enligt uppgift skulle vara en av Sveriges äldsta slätterhävdade strandängar. Den är biotopskyddad och ingår i Natura 2000. Om vårvädret varit tillräckligt fuktigt visar den upp en stor artrikedom. Eftersom havet kyler, startar växtsäsongen ganska sent. I början av maj kommer strandmaskrosorna *Taraxacum* sect. *Palustria* och något senare göknycklar *Anacamptis morio* och trift *Armeria maritima*. Den rikaste blomningen infaller runt midsommar. Då blommar t.ex. brudbröd *Filipendula vulgaris*, jungfrulin *Polygala vulgaris*, backsmörblomma *Ranunculus polyanthemos*, ängsvädd *Succisa pratensis*, ängsskära *Serratula tinctoria*, klöverärt *Tetragonolobus maritimus* och backruta *Thalictrum simplex*. Ängsnycklar *Dactylorhiza incarnata* har funnits men har inte syntts till under senare år.

I strandkanten växer glesstarr *Carex distans*, segstarr *C. extensa*, ärtstarr *C. oederii*, kustarun *Centaurium littorale* och bunge *Samolus valerandi*. På lite torrare mark kan man hitta slankstarr *C. flacca* och med lite tur några ex av hartmansstarr *C. hartmanii*. Mitt på ängen står 2 ex av flikros *Rosa balsamica*. På sensommaren blommar ett stort bestånd av krissla *Inula salicina*. Sydöst om denna äng finns ytterligare en äng, där jungfrulin, backsmörblomma, ängsskära och klöverärt dominerar.

Uttorp

Vid Uttorp på Sturköns sydsida, finns ett av länets finaste exempel på beteshävdad kusthed. Området är helt exponerat mot det öppna havet och är under vårtid en välbesökt sträcklokal för ejder. Betesmarken är mer än 70 ha stor. Ett smalt skifte från norr till söder, i områdets mitt, är naturreservat. Från Uttorps by finns en skylt som visar vägen till reservatet. Från reservatsparkeringen leder en stig ner till stranden. Merparten av den öppna betesmarken domineras av hedvegetation, främst stagghed och ljunghed. Bland intressantare växtarter märks granspira *Pedicularis sylvatica* och borsttåg *Juncus squarrosus*, den senare ganska ovanlig vid kusten. Även svampfloran är intressant. Strax innanför stranden utbreder sig en sandgräshed, dominerad av sandstarr *Carex arenaria*. I kala sandfläckar växer strandkvickrot *Elytrigia juncea*, och även hybriden med kvickrot *E. juncea* x *repens* finns i området. Närmast stranden finns en blockig havsstrandäng av skiftande bredd. Den artirka och varierade strandängen innehåller bl.a. dvärgarun *Centaurium pulchellum*, kustarun *C. littorale*, strandkämpar *Plantago coronopus*, ormtunga *Ophioglossum vulgatum*, strandnarv *Sagina maritima* och smultronklöver *Trifolium fragiferum*. I strandkanten, bland block och i driftvallar, växer arter som svartkavle *Alopecurus arundinaceus*, bitterkrassing *Lepidium latifolium* och strandskräppa *Rumex maritimus*.

Söder om kyrkan

På södra Sturkö finns en 3-4 km lång motionsslinga, som börjar vid den nedlagda djurparken vid Vintervägens slut, ca en km söder om kyrkan. Leden går genom hagmarker med berg i dagen och rester av gamla stenbrott via stranden tillbaka till kyrkan. Längs denna stig finns en del intressanta växter. På kanten av ett hållkar 20-30 m NV om stätten

brukar det finnas några få ex av dvärgjohannesört *Hypericum humifusum* och på planen framför detta grusnejlika *Gypsophila muralis*. Tidigare fanns även bl.a. fyrling *Crassula aquatica* och ävjebrodd *Limosella aquatica* på en häll i området, men de har tyvärr försvunnit p.g.a. tippning av fyllningsjord. Vid leden utefter stranden kan man hitta bl.a. knutört *Anagallis minima*, glesstarr, segstarr, ärtstarr, nässelsnärlja *Cuscuta europaea*, bitterkrassing *Lepidium latifolium*, vildlin *Linum catharticum*, rödlånke, dvärglin, bunge och klöverärt. Vid stättan där leden viker av norrut kan man göra en kort avstickare utmed stranden till det gamla bevakningstornet i väster och där hitta bl.a. rosenpilört *Persicaria minor* och blekingebjörnbär *Rubus hylanderi*. Ungefär mitt emellan stättan och tornet finns klippställar och vid norra kanten av dem växer, om vädret varit tjänligt, på några få kvadratmeter knutört, fyrling, rödlånke och dvärglin. Vill man endast besöka stranden, når man den lättast via Uttorps naturreservat.